

La droga de disseny més popular a Europa

Nits d'èxtasi

València i Manchester són les ciutats europees on el consum d'èxtasi té una repercussió més significativa. Els excessos i l'adulteració de "la droga de l'amor" comencen a causar les primeres víctimes.

La història d'aquesta substància d'efectes eufòrics i expansius es remunta a 1912 quan els laboratoris Merck de Darmstadt (Alemanya) aïllaren de forma accidental la MDMA o metilenodioximetanfetamina, coneguda posteriorment com "èxtasi" o XTC. Des de mitjans dels seixanta i durant l'eclosió de la psiquedèlia i el moviment *hippy*, la MDMA i altres substàncies derivades circulaven en el mercat negre de drogues als Estats Units. Fins 1985, quan la DEA (Drug Enforcement Agency) va declarar que no tenia utilitat mèdia, l'èxtasi era emprat regularment en certs tractaments per psiquiatres i psicòlegs nord-americans vinculats al New Age. Timothy Leary, un dels pares de la psiquedèlia, elogiava els seus efectes poc abans de ser proscrita per la DEA i l'OMS: "Les drogues del tipus XTC són legals avui. ¿Per què? Perquè no hi ha casos d'abús. La droga no és additiva. No distorsiona la realitat ni porta a una conducta destructiva o antisocial. No hi ha un sol cas registrat de mal viatge". Malgrat la seua prohibició, l'èxtasi es manté com una de les drogues més populars entre els universitaris nord-americans. Un estudi de la Universitat de Stanford indicava que el 40% dels universitaris californians havia experimentat alguna volta amb aquesta substància.

El resultat immediat de la seua il·legalització fou l'aparició de grans quantitats d'èxtasi adulterat que s'oferia en les discoteques com afrodisiac genital a un preu similar al de la cocaïna o l'heroïna. L'any 1987, cinc persones moren a Dallas per sobre-dosi atribuïda a l'èxtasi.

La prohibició també ha aturat les investigacions sobre la toxicitat i els efectes d'aquesta droga, els ancestres vegetals de la qual són els olis volàtils continguts en la nou moscada i en les ll-

vors de vainilla, safrà, julivert i anet. Però els actuals laboratoris clandestins segueixen camins sintètics per a la seua obtenció.

Quan contenen efectivament MDMA, les càpsules o dragees que circulen al mercat negre són de 100 o 150 mg. Aquestes quantitats produeixen per via oral una intensa experiència de 2 o 3 hores que declina després amb rapidesa. Una dosi de més de 250 mgrs pot provocar una intoxicació aguda en persones no acostumades i la dosi letal se situaria en més de 700 mg en una sola ingestió.

A diferència del LSD i altres substàncies psicotròpiques, l'èxtasi no produeix visions o al·lucinacions sinó una mena d'empatia amb l'entorn que provoca sentiments d'amor, benevolència, serenitat i cordialitat. Els seus efectes sobre la conducta sexual estan més relacionats amb aquests tipus de sentiments positius que amb un vertader poder afrodisiac. Alguns psiquiatres han definit l'estat emocional que provoca l'èxtasi com a "síndrome de matrimoni instantani" i als campus universitaris nord-americans encara es poden veure camisetes amb l'eslògan "Don't get married for six weeks after XTC" (No et cases abans de sis setmanes després d'haver pres èxtasi).

MANCHESTER: LA PSIQUEDÈLIA DESENFRENADA

Fins l'arribada de l'èxtasi, Manchester era una de les ciutats més avorrides del Regne Unit. Aquesta ciutat del nord d'Anglaterra s'ha convertit en un lloc de peregrinació per als adolescents britànics, que acudeixen a les seues discoteques per a ballar desenfrenadament durant tota la nit sota els efectes expansius de l'èxtasi, conegut també com la "droga de l'abraç", "coloma d'amor", "galleta de discoteca", "XTC"

o simplement per la seua inicial "E".

L'èxtasi fou redescobert pels joves turistes britànics fa tres o quatre anys en les llargues i frenètiques nits d'estiu a les discoteques d'Eivissa, Benidorm i la Costa Brava. Traslladada al Regne Unit, la droga de l'amor s'associà prompte a les darreres tendències de la música de ball -Acid House, Raves Parties, Nova Psiquedèlia- que tenien com a centres d'expansió les discoteques de Londres, Liverpool i sobretot, Manchester. Alguns dels grups amb més èxit del panorama musical britànic com Stone Roses, Primal Scream o Happy Mondays no amagaven la seua afició als efectes eufòrics d'aquesta droga de disseny. En unes declaracions a una revista especialitzada, Bez, el cantant de Happy Mondays, confessava: "Nosaltres fórem els primers a portar èxtasi a Manchester des d'Eivissa. Els periodistes s'han interessat per la nostra ciutat des de fa un parell d'anys perquè a Manchester hi ha més èxtasi que a Londres. La gent que ho pren és molt tranquil·la i gens agressiva. Simplement ballen i s'ho passen bé."

Però la droga de la felicitat ha començat a ser motiu de desgràcia i preocupació a les Illes Britàniques. Durant 1991, l'èxtasi va causar sis víctimes mortals i els hospitals britànics atengueren una mitjana de 40 casos mensuals d'intoxicació. Segons les autoritats sanitàries, el quadre clínic d'un adolescent ingressat per sobre-dosi d'èxtasi és sempre el mateix: deshidratació, febre alta, taquicàrdia i hemorràgies internes. Cal assenyalar, però, que en la majoria dels casos els afectats havien ingerit èxtasi adulterat o una dosi excessiva de tres o quatre dragees quan la dosi habitual és d'un quart o mitja pastilla.

El consum en massa d'aquesta droga que supera en el Regne Unit el mig milió de persones, majoritàriament

Happy Mondays foren els precursors de l'èxtasi a Manchester.

ARXIU

adolescents, ha disparat la demanda i les màfies que la comercialitzen clandestinament empen metadona, LSD, anfetamina, paracetamol o cafeïna per a adulterar-la. Recentment la policia va decomissar a Manchester una partida d'èxtasi que, en realitat, eren pastilles contra els cucs intestinals dels gossos.

A pesar de les campanyes d'informació sanitària sobre els perills de l'èxtasi, en les quals han participat gent del rock com el cantant de Simply Red, els adolescents britànics continuen consumint aquesta substància que solen acompanyar amb Vick Vaporub. La coneguda pomada contra la grip sembla que potencia els efectes de l'"E" i és ingerida a cullerades o untada directament sobre el pit i l'esquena.

VALÈNCIA: NITS D'INSOMNI

Des de fa deu anys, València s'ha guanyat la fama de ser una de les ciutats d'Europa amb una vida nocturna més dissoluta, sorollosa i desenfrenada. Malgrat les noves restriccions horàries de tancament dels locals públics que vol aplicar el nou consistori municipal, milers de joves valencians no renuncien a passar la nit en blanc en les macrodiscoteques de l'Horta, la Safor o la Ribera.

Durant la dècada dels vuitanta, els valencians van emprar mescalina per a poder suportar les marathonianes nits de ball. Aquesta droga sintètica va generar a València una subcultura juvenil molt singular que va transcendir més enllà de les fronteres del País Valencià.

Amb la desaparició dels laboratoris de mescalina, altres estimulants com la cocaïna i el *speed* van substituir molt prompte el popular alcaloide. Però amb l'aparició de l'èxtasi a final de la dècada, els més joves es decantaren per aquesta droga que podien adquirir per un preu

més assequible que el de la cocaïna. Actualment una pastilla d'èxtasi pot costar entre tres mil i cinc mil pessetes, mentre que el gram de coca oscil·la entre les dotze i setze mil pessetes.

Com al Regne Unit, l'èxtasi també s'ha vinculat a les darreres tendències de la música de ball. Però en el cas valencià es tracta d'un producte musical escassament sofisticat i imaginatiu que té diverses denominacions: "màquina", "bacalao", "música ratllada" o l'inequívoc "so Valencià". Els principals protagonistes d'aquesta música repetitiva, sorollosa i quasi tribal són els *disc-jockeys* de discoteques com Puzzle, Chocolate, Spook Factory, el Templo, N.O.D., ACTV o Barraca. Alguns d'aquests *disc-jockeys*, com el popular Ximo Bayo, s'han convertit en verita-

deres figures del rock i els seus discos ocupen els primers llocs en les llistes de vendes.

Els incondicionals d'aquesta música de laboratori, molt pròpia de l'era postindustrial, ballen de forma incansable tota la nit corejant les consignes del *disc-jockey* que exerceix d'agitador de les masses en aquesta estranya cerimònia ritual del cap de setmana que dura com a mínim fins a les dotze del matí del dia següent.

A diferència dels britànics, alguns dels joves valencians que acudeixen a les macrodiscoteques combinen l'èxtasi amb altres tipus de drogues i alcohol buscant l'efecte conegut popularment com a "curt circuit" o "anar ratllat". Altres, menys temeraris, no prenen alcohol i beuen grans quantitats d'aigua mineral. Per això són coneguts com la "penya del botell".

Segons un recent informe policíac l'expansió del consum d'èxtasi al País Valencià és vertiginosa i podria aplegar a ser un greu problema social en poc temps. El doctor Emili Bogani, cap del Servei d'Alcoholisme i Drogodependències del Psiquiàtric de Bètera assenyala que "al País Valencià el consum d'èxtasi no és encara un problema clarament perceptible perquè ací és molt usual la politoxicomania, és a dir, el consum combinat de tot tipus de drogues i alcohol. No sols som els primers quant al consum d'èxtasi. També som capdavanters en el consum de cocaïna i altres estimulants. L'èxtasi, en realitat, ha vingut a substituir la quasi desapareguda mescalina, que era la droga de moda fa uns anys."

Resulta sorprenent que amb els elevats índexs de consum d'èxtasi i el seu comprovat nivell d'adulteració, no s'hagen produït encara entre els adolescents valencians les primeres víctimes mortals. En tot cas és sols una qüestió de temps.

Lluc Soler

Els turistes britànics redescobriren l'èxtasi a les discoteques de València, Eivissa i la Costa Brava.